

Printed and published every second (No. 66), authorized by the Act of October 4, 1917, as amended by the Act of February 19, 1920, at New Jersey City, New Jersey. — By order of the President, J. B. MUKLASER, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАБОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЯЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXI, ЧИСЛО 66, ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ., ПОНЕДІЛОК, 21-го МАРТА, 1921. VOL. XXXI, No. 66, JERSEY CITY, N. J., MONDAY, MARCH 21, 1921. THREE CENTS

Що постановила Ліга Народів про Східну Галичину.

ДОКЛАДНИЙ ЗВІТ ПОРІШЕНЬ ЛІГИ НАРОДІВ ПРО ДЕРЖАВНЕ СТАНОВИЩЕ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

(Спеціальна кореспонденція „Свобода“).

ПАРИЖ, 2. марта. — Рішення Ради Ліги Народів про міжнародне положення Східної Галичини звучить так:

1) Постанови мирного договору про права національних меншостей в Польщі не можуть бути примнені до Східної Галичини, бо Східна Галичина лежить поза межами Польщі.

2) Постанови про виконання мандатів Ті про контроль Ліги Народів над мандатними не можуть бути примнені до Східної Галичини, а тому, що Польщі не надано ніякого мандату на виконання управи в Східній Галичині.

3) В тій справі, яка тепер маєтся поринити, не можна також примнені постанови Гагської конференції, а тому, що, по в тім часі, як ці постанови видали, Польща як держава ще не істувала.

4) Польща визнається отже тільки фактичним мілітарним окупантом Східної Галичини, котрого то краю сувереном являються держави Антанті (Артикул 91. мирового договору в Сан Жермен).

Настіпаюмо того Рада Ліги Народів постановляє предлозіти їй жадання щодо відновлення правотнова Східної Галичини і щодо відносин також предлозіти Раді Держав Антанті.

(Згадана тут конференція в Газі, в Польщі, се так звана мирова конференція, котра була скликана бувшим царем Росії, Миколою II, і складалася з представників ріжних держав, а котра принала ріжні постанови про подолужування ріжних міжнародних справ в часі мира та в війні).

МАЮТЬ ПЕРЕСЛІДУВАТИ ТИХ, ЩО ВТІКАЮТ ПЕРЕД ДРЕФТОМ.

ВАШІНГТОН, 18. марта. — Воєний департамент постановив оголошити імена тих, що утікали перед воєним дрифтом (асектуровані) підчас великої війни. Такіх утікачів має бути в Злучених Державах понад 160.000. Кождий утікач може бути арештований там, де його найдуть.

АМЕРИКАНСЬКА ПІДВODНА ПЛoдНА НАХИЛА НА ПІДВODНУ СКАЛУ.

Підводна лодка американської флотилії відомі як Субарін № 2, зайхла коло першої портової пошуки в четурь яловітню скалу недалеко від морського маяка на Вог Гид, яких 15 миль від міста Нью Лондон в стеїтї Коннектика. Винадод стучили підчас припливу моря. Підводна лодка вихала на скали, з котрих вона не могла видобути тис більше, що не задовго наступил відливе моря. Морякам не грозить жадна небезпека і вони дали лишитися в судні, хоч положення долки є небезпечне: якби так прихили великі філи, то вони могли наробиити лодці поважну шкоду. З поближних порті вислано багато лодок на рятуюк.

НЕ ДОВГО ТИШІВСЯ.

Гарвін, федеральній суддя в Брукліні, підпирав вчора присуд, що федеральні прогібійші агенти мають звернути Франков Сперанціоза заарувати в него горюкву, вино і пиво, котре разом варта яких 20.000 доларів. Суддя признавав звернути наліпати тому, що федеральні агенти забрали їх не маючи на се „варанту“ (судового дозволу) на перешування дому. Через те забранне горюкво було безсправне. Сперанціоза забрав горюкві від агентів, але деякі привіз їі домо, як ті самі агенти завчили в нього в друге сим разом же з відповідним варантом і забрали горюкві цю раз, сим разом же на вік.

ВОЛІВ СМЕРТЬ ЯК ШКОЛУ.

В місті Пінерсх коло Нью Йорку налічено тіло 16-літнього хлопчиня погнічене на шпурі в пивниці. Поліція зробила слідство і переконала, що хлопчиня поновив самоубійство. Причиною онайдшого кроку було те, родичі дорікали його, що він шовиди поза школу. В день трагічної подіі родичі не згодилися на просьбу хлопчиня отасти додма. Хлопчиня вийшов з хати і не приходив назад, хоч час школи уже давно минав. Родичі пісали його, і він зашов до перурбу на вулиці в пивниці, де зіпшнувся на лежку біля стола, завішено на шпурі.

ЗЛОДІЙ ОБЖАЛОВАНИЙ ЗА 200 КРАДЕЖИМ.

Перед судом в Шкаго став обжалований за 200 крадежми бувший полісмен Чарес Камакс. Як сплинік його обжалують ще двох других мужців, в котрих доми полісній набула підчас ревізії перлам вартости 4.000 доларів та цістї самострипніх револьверів. Камакс признав полісній до більше як 30 крадежми, о котрі його по судують. Він каже, що він має велику пошаруристіт серед жінок. „Як маеш гроші, то можеш мати вино, а як маеш вино, то можеш мати жєнщину“. — каже бувший полісмен тоном чоловіка і опитливого будовало. Межи рабукачиїи доконаними ним та його сплиніками, є обрабоване 25 сквільн Атлантик енд Пенсильїи Ко.

ЧЕРЕЗ ГОЛОД ІДАТЬ ПСІВ.

До Оттави, столиці Канади, приїхав др. Волтен, місіонар англійської церкви, котрій декля місіонарську роботу серед Індіан та Ескімось над Залісним Гудсоуна, і завінив, що Ескімосьи та Індіани терплять сего року таку страшну нужду та голод, що убивають та ідять своїх псів, не дявлячиш на те, що вся комунікація в північних краях опирається на псах, котрі тягнуть саночки. Червє те канадійське правителство дамо спривадити вчасним Індіанам та Ескімосьам рєт, себто північні одежі, котрі в декотрих північних краях спривають рiнчоса-сво службу коров та коний.

РОСИЙСЬКІ РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ВТІКАЮТ ДО ФІНЛЯНДИ.

ГЕЛСІНГ-ФОРС, столиця Фінляндії, 18. марта. (Ессейетт Прес). — Генерал Козловський, провідник російських революционерів, котрих большевики виверили з Кронштаду, сьогодня представив хід подій в часі революції.

Він каже, що дня 2. марта с. р. кронштадтське правителство повідомило Петроград, що воно не признає советської влади. Советських комисарів і провідників флоту арештовано, а вибрано комітет морської і робітничий.

Бувші офіцери предлозіли свої усугли і дня 3. марта утворено совет.

Військові люди радилы влариш на Ораниенбаум, але Фінський залісний проти Кронштаду, але Тимчасовий Комітет відмовився, а жагога завада оборону кронштадтської крепости.

Ворожі напади ставали острійші кождого дня, а коли зааога бачили, що не може їх відперти, була змушена до відступу.

Фінляндські військові сторожі в Теріюкі дістали наказ від свого правителства зібрати оруже, розкинене збігненими, сєрєд якого самих рушійних є 10.000.

П'ЯТЬ ЛЮДИ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ ЯКЕ ПЕРІШЛИ ФІНЛЯНДСЬКУ ГРАНИЦЮ, А СПОВІДАЮТЬ, ЩО ІХ ЧИСЛО ПЕРЕБІЛЕ 15.000.

Револьуціонна кінтота є далі доброго духа, а серед піхоти збереглася добра атмосфера.

Щільні вій збігні прибували до фінляндської границі. Деякі дають пішки, а другі ідуть санками і везуть зі собою поживу.

Мале число збігнів віддано під карантин, а решту умлено в концентраційних таборах. Фінляндські границні сторожі зовіють ранених і немичиных.

Американський Червоний Хрест дає збігнм поживу і обіить їм доми.

ПОЛЬСЬКО-РУМУНСЬКО-ЧЕХСЬКО-СЛОВАЦЬКА УМОВА.

ПАРИЖ, 18. марта. — Польща, Румунія і Чехословацька заключили умову для взаїмної оборони проти советської Росії.

СТЕФАН ПШОМ ТЯЖКО ХОРИЙ.

ПАРИЖ, 18. марта. — Стефан Пшом, бувший французський міністер заграничних справ і делегат на версальській міжовій конференції, дежить тяжко хорий від удару на апоплексію.

ВОНАР ЛО УСТУПИВ З БРИТІЙСЬКОГО КАБІНЕТУ.

ЛОНДОН, 18. марта. — Бонанар Ло, член британського кабінету і правителствений провідник в палаті громад, уступив зі свого становища.

ПРИЧИНУ ЙОГО РЕЗИГНАЦІЇ ТЯЖКА НЕДУГА, КАЖУТЬ, ЩО АПОПЛЕКСІЯ.

Большевики підписали мировий договір з польськими панями.

ДАЮТЬ ПОЛЬСЬКИМ ПАНAM УКРАЇНСЬКІ І БІЛОРУСЬКІ ЗЕМЛІ І НАРiД.

Прирікають здержатися від пропаганди проти шляхотської Польщі і забаронити всякі організації проти неї.

Додають їй 30 міліонів і увіляють від довги.

РИГ А, столиця Латвії, 18. марта. (Ессейетт Прес). — По кількох місяцях переговорів остаточно сьогодня вечером підписали мир предстванкі Росії, України і Польщі.

Документ складається з 26 параграфів і 5 додатків.

Чотири перші параграфи означають російсько-українсько-польськю границю, яка годиться з теперішньою демаркаційною лінією з деякими змінами, на підставі яких Польща дістає ще 3.000 квадратних миль коло Мінська (столиці Білоруси) і на Поліссю на українській границі.

В 5-й створіні годиться взаїмно здержатися від пропаганди проти сторі, підписавших мир, та забаронити на своїх територіях всякі організації, які ділали би проти інтересів других сторін, а також здержатися від впливування до правління других сторін.

Дальші параграфи відносяться до справ горожанства і відсылки горожан доми.

10-й приписує амієстїю (помилування) за всі політичні проступки. Ії 11. приписує виддату Польщі Росією і Україною всіх воєних добичий, бібліотек, архівів, збірок та інших річ, що мають національну, історичну і культурну вартість, а які забрали від Польщі по 1772 році.

13-й змієстї застору, що Росія і Україна має заплатити Польщі 21 мільонів рублів в золоті, протягом року по потвердженню (ратифікованню) мирового договору.

Параграфи 14-18 говорять про зєднаний матеріал і машинерію, про вярніанне рахунків, вкладок і фондів.

19-й увіляє Польщу від пагачення довги бушої Росії.

Після 21-й умовиючі сторони мають зачатї сейчас, або протягом 6 тижнів по затвердженню мирового договору, в справі заклячення торговельних договорів іл поточвах телеграфічних ліній.

22-й позвляє на свободійнй перевіз товарів, поки сі умови не будуть підписані.

В останніх параграфах говориться про звичайні зобов'язання придержуватися догвору, який має бути ратифікований до 30 днй.

Справа залізничних робітників перед Залізничною Радою.

ПРЕДСТАВІТЕЛІ ЮНІЯ ЗАКІДАЮТ ВЛАСНИТЕЛЯМ ЗАЛІЗНИЦЬ НЕЩИРЕ ПОСТУПОВАННЄ.

ШКАГО, 18. марта. — Представителі залізничних юній перед федеральною залізничною радою закидали власностям залізниць, що вони поступають нещиро, бо се рік тому назад вони завіяли за предлозієм юніями пільному подолужувати всі непорозуміння межі залізничних та робітничаних через розсудженне кождї справі перєд роземною радою від цілого року. Коли більшість товариства залізничі залізничі завіяли за таким подолужуванням непорозумінь, то меншість спротивилася сему. З часом предсідатель товариства, котрий стова за більшість, уступив, а ціле товариство понало від впливу меншости.

ЧОГО ХОЧУТЬ ЗАЛІЗНИЧНІ РОБИТНИКИ.

Начальник віддату залізничних робітників при Американській Федерції Праці предлозіли федеральній залізничній робітничій раді домагання залізничних робітників, котрі він назвав „списом робітничих прац“. Осє вони:

осьмьогодишній день праці та відповідна заплата; належнїа заплата за овертайм; час урядженне працюючих шифт; щоби робітникам забезпечено відповідні житеві умови; відповідні правила та зарядження для робітничого безпеченства та здоров'я; докладає означення праці для кождого роду робітників; відповідні постанови про період чєднїащїтв; чотирі роки науки для механїк; право кождї галузі робітничий постановяти, яка організація має мати право заступати їх; обмеженне старшїнства до місячних варстатів; необмеженне право організації.

КАБІNET ГАРДІНА УВАЖАЄ СВОМ ПЕРШИМ ОБОВ'ЯЗКОМ ПОМОЧІ АФЕРМАМ.

ВАШІНГТОН, 18. марта. — На засіданню кабінету міністрів постановено, що найпершою справою, котру має авяти на увагу новоє правителство, є справа помічі американських фермерам, котрих тепер грозить великі втрати, як що американське правителство не поспішить їм на поміч. Бу галузі члївічного промислу, так управа збіжж, як винає худоби та молочарство, загрожено поважно конкуренцією заграничїа та застоєм у фабричній промислї.

СЕНАТОРИ ПРОТИ ЛІГИ НАРОДІВ.

ВАШІНГТОН, 18. марта. — Приїзд бушого французського премьера Віяїні до Злучених Держав, щоби провводити тут агітацію за приступленням Злучених Держав до Ліги Народів та за підписанням мирового договору, знов рушїв дискусію донад Лігою Народів серед чєнів американського сенату, котрих остаточно буде рішати про відношенне Америки до сіх справ. Сенатори більшість не хочуть навіть чути про заклопання сєй. Сенатори більшість не хочуть навіть чути про заклопання сєй. Сенатори більшість не хочуть навіть чути про заклопання сєй.

СІМ СЛУЧАІВ ВІСПІВ В ОДНІМ МІСТІ.

ВЕСТ НЬЮ ЙОРК, Нью Джерзі, 18. марта. — Санитарні власті відірнули тут сім слухав віспї. Через те сьейтій власті зарядили сєрпу кварантину над цілим містом.

СТРАШНИЙ НАПАД БОЖЕВІЛЬНОЇ ЖЕНЩИНИ.

Зі Спрїнгфілда, Месєузетт, доносить про страшну подію, яка скоїлася в Черті. Берта Веюрська дістала наголого напад божевільїа, напала на своїх синів зі сокирою в руках і поквалічила їх тяжко. Тридцять Хлопчиня Казимир погїб ще того самого дня, а 18-місячний Франк відставлено до шпиталю, де він помер на другий день від тяжких порубань голови. Батько родини був тоді в косяї, як йому доносено, що в його домі дїється щось неслєброго. Коли він вів в хату, він вїстїв своїх дітїяч, катаючихся в квалієзї дрюкї; жєна маїжде бєла пам'ятї дєкажа окривлєна на дїтку.

Українці побили большевиків на Поділлі.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ВІЄСКА ПРОГЛАІЛИ МОСКОВСЬКИХ НАТІВНИКІВ ЗА МОГІЛЕВА І ЗМІЛОПІ І ВИБІЛИ КОМІСАРІВ. БЕРГ, (Стонїна Шпайгарт), 18. марта. (Ессейетт Прес). — Українська мієсія в Бергї оголошила сьогодня, що українські народні вїєска зібрани віль більшевиків два міста над Дїєстром Могїлеві Ямієлї (на Поділлі). Українці убилы єсїх большевиківх комисарїв і офіцарїв.

